

Yvonne Jagtenberg voor eigen werk en Truusje Vrooland-Löb voor illustraties van Friso Henstra in de UBS Gallery, New York (Foto's Claudia van Rouendal)

Jip en Janneke in New York

Expositie van Nederlandse kinderboekillustratoren in New Yorkse bank

Nederlandse illustratoren van kinderboeken vinden een podium in een galerie van een New Yorkse bank. „Eindelijk erkenning.” Maar ook een gebrek aan fris werk van aanstormend talent.

**Door onze correspondent
Freek Staps**

NEW YORK, 17 DEC. Zodra ze door de goudkleurige draaideur van de luxueuze kantoorwoning naar binnen is gelopen, maakt ze vreugdesprongetjes, rent ze letterlijk langs de kerstbomen en tentoongestelde prenten en gilt ze het uit. „Het spijt me dat ik me zo misdraag in deze kathedraal van geld”, zegt de curator, „maar ik word er helemaal hysterisch van”.

Truusje Vrooland-Löb is de gastcurator van een donderdagavond geopende tentoonstelling van Nederlandse kinderboekillustratoren in de New Yorkse zakenwijk Midtown. De tentoonstelling waar veertien illustratoren in totaal tachtig hedendaagse illustraties laten zien, wordt gehouden in de UBS Art Gallery, in de lobby van het bankgebouw met 38 verdiepingen.

De Zwitserse financiële instelling UBS heeft al twintig jaar een galerie in haar New Yorkse kantoor en is inmiddels uitgegroeid tot een instituut. De Art Gallery heeft 900 foto's, schilderijen en beeldhouwwerken. De collectie is zo groot geworden, dat de galerie regelmatig werken uitleent aan musea zoals het Tate Modern in Londen en het lokale Museum of Modern Art (MoMA).

„Dus dit is niet zomaar iets”, zegt Vrooland-Löb enthousiast. „Eindelijk erkenning voor Nederlandse kinderboekillustratoren.” Vrooland-Löb heeft de expositie nog niet gezien als ze er een paar uur voor de opening samen met illustrator Yvonne Jagtenberg komt kijken. Ook van Jagtenberg hangt hier werk, haar boek vol illustraties waar alle franje is weggelaten. *Een bijzondere dag*, is in de Verenigde Staten uitgegeven als *Jack the Wolf*. „Illustratoren

'Beer is op Vlinder' © Annemarie van Haeringen)

'Het grote boek van Klein-Mannetje' © Max Velthuijs)

van kinderboeken worden niet echt serieus genomen. Je werkt achter je bureautje thuis in Doorwerth, en bent de sluitpost op de begroting van de uitgever. Dan is het heel wat als je boek in Amerika wordt uitgegeven en je hier nu hangt.”

Jagtenberg (geboren in 1967) is de jongste van de illustratoren van wie prenten in deze galerie hangen. Vrooland-Löb, die geldt als een autoriteit in Nederland op het gebied van illustraties voor kinderboeken, wilde in de eerste plaats de, zoals zij het omschrijft, „Grand Old Men” onder de illustratoren laten zien en niet het jonge aanstormende talent. „Want de geheime agenda is toch dat Amerikaanse uitgever hier kwijlend weglopen.”

Er is maar één manier, zo denkt zij, om de Nederlandse kunstenaars hier nog bekender te maken: via bekende namen als Dick Bruna en Max Velthuijs. „Het is toch een dikke dot illustraties die je door de Amerikaanse strot wilt duwen.”

Jagtenberg stoort zich niet aan de selectie. Volgens haar moeten jongere illustratoren eerst levenservaring opdoen voor ze goed genoeg zijn. Vrooland-Löb: „Er zijn zoveel meisjes van wie ik denk: heel leuk

hoor, maar wat ga jij doen als je later groot bent?”

Tot nu toe hebben de Nederlandse illustratoren in de VS wisselend succes. Bruna is populair, net als Kikker van Max Velthuijs waarover volgend jaar zelfs een Amerikaanse theatertour door het land zal gaan reizen.

Maar de tekeningen van waterverf en inkt, zoals ze hier hangen van Fiep Westendorp, kunnen in Amerika maar niet aan de man gebracht worden. „Westendorps *Jip en Janneke* zijn een hype bij ons, maakt helemaal deel uit van onze beeldcultuur”, zegt Vrooland-Löb. „Maar de contouren van twee zwarte kindertjes onder een heg doen het gewoon niet in de VS.” Daarbij verraden de tekeningen een plaats- en tijdsaanwijzing: voor sommige Amerikaanse kinderen zijn fietsen iets onbekends, en de tafelkleedjes doen gedateerd aan.

De expositie laat ook een tegengesteld verhaal zien: Friso Henstra. Hij is bekend in de Verenigde Staten, maar minder in Nederland. Henstra's illustraties zitten vol met gedeformeerde figuren in een grote gestolde actie. Ze lijken te rennen, maar

staan stil op papier. En een man in een lange rode jas zit achterstevoren op een veel te grote groene krokodil met een opengeperde bek. Vrooland-Löb: „Henstra's illustraties zijn te agressief voor kinderen in Nederland. We vinden dat pedagogisch niet verantwoord.”

Het bijzondere aan deze expositie is dat hij ongepland tot stand kwam. Vrooland-Löb werd na een eerste tentoonstelling van illustratoren in Bologna, *Dutch Oranges*, benaderd door het Amerikaanse museum, het Eric Carle Museum of Picture Book Art. De oprichter en naamgever van dit museum in de staat Massachusetts ten noordoosten van New York is de tekenaar van *Rupsje Nootigenoeg*.

Vrooland-Löb stelde een tentoonstelling samen, waarna het Eric Carle Museum deze pre-expositie in de UBS Art Gallery mogelijk maakte. Het publiek dat tussen maart en juli in het museum naar de illustraties komt kijken, verschilt flink van de bezoekers van nu. Het museum in Massachusetts trekt ouders met kinderen, hier komen voornamelijk werkende Amerikanen in hun lunchpauze langs in de lobby vol kerstversieringen en piepende liften.

De locatie is wel een probleem voor deze tentoonstelling: door forse liftblokken in het midden is de ruimte in tweeën gedeeld en de aan vrijstaande muren opgehangen prenten lijken ontheemd omdat de kinderboeken zelf ontbreken.

Wanneer Truusje Vrooland-Löb een man naar prenten van Dieter en Ingrid Schubert ziet kijken, spreekt ze hem aan. „U bent zo fatsoenlijk aangekleed”, zegt ze hem. „En u bent volwassen. Ik vind het prachtig dat u komt kijken.” De man weet zichtbaar niet wat hij met de curator aan moet. „Ik zie dat u er zeer opgewonden over bent”, zegt hij dan maar. Vrooland-Löb: „Sorry hoor. Ik kon het gewoon niet laten.”

'Dutch treats: contemporary illustration from The Netherlands' is nog te zien tot 24 februari 2006 in de UBS Art Gallery, 1285 6th Avenue, New York, +1-212-713-2885. Open van maandag tot en met vrijdag van 8 tot 18 uur. Toegang is gratis. Tussen 28 maart en 9 juli 2006 is 'Dutch Treats' te zien in het Eric Carle Museum of Picture Book Art, 125 West Bay Road, Amherst, +1-413-658-1100. Toegang 7 dollar voor volwassenen, 5 voor kinderen. Maandag gesloten.